

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MAŁGORZATA MOTYLOW

KIN.410.001.02.2022

Pan

Waldemar Buda
Minister Rozwoju i Technologii

Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 49, F +48 22 444 57 43
kin@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Rozwoju i Technologii ¹ , Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa (dalej: Ministerstwo).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Buda, Minister Rozwoju i Technologii ² , od 8 kwietnia 2022 r. W okresie objętym kontrolą funkcję ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa pełnili: <ul style="list-style-type: none">– Piotr Nowak, Minister Rozwoju i Technologii od 26 października 2021 r. do 7 kwietnia 2022 r.,– Mateusz Morawiecki, Prezes Rady Ministrów, wykonujący od 12 sierpnia do 25 października 2021 r. obowiązki Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii. Kontrolą objęto także działania Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii, którym od 6 października 2020 r. do 11 sierpnia 2021 r. był Jarosław Gowin, Wiceprezes Rady Ministrów.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ (dalej ustawa o NIK).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Tomasz Biczyc, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KIN/10/2022 z 4 stycznia 2022 r.2. Michał Klawinowski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/9/2022 z 4 stycznia 2022 r.3. Anna Szydłarska-Konarska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/25/2022 z 3 marca 2022 r. (akta kontroli str. 1-6, 1711-1712, 1722)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 18 - Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności:
Zakres kontroli	

¹ Utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 1470). Przekształcone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie przekształcenia Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 1952).

² Zwany dalej: „Ministrem” lub „ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa”.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa na podstawie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴ (dalej: ufp), w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 18 - Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 18 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.).

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W toku kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. w części 18 nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zrealizowane w 2021 r. dochody w części 18 budżetu państwa wyniosły 35 546,9 tys. zł i były wyższe o 28 874,9 tys. zł (432,8%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej z dnia 20 stycznia 2021 r. na rok 2021 (dalej: ustawa budżetowa na rok 2021)⁶.

Wydatki w 2021 r. wyniosły 679 892,7 tys. zł, tj. 86,6% planu po zmianach (785 018,2 tys. zł) i 88,7% wydatków poniesionych w części 18 w 2020 r. (766 225 tys. zł).

Analiza wydatków budżetu państwa w wysokości 3582,5 tys. zł, tj. 24,8% wydatków pozapłacowych, zrealizowanych przez dysponenta III stopnia (Ministerstwo) oraz wydatków budżetu środków europejskich w wysokości 82,9 tys. zł, tj. 41,4% ogółu wydatków z budżetu środków europejskich wykazała, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Dysponent części 18 rzetelnie i skutecznie sprawował nadzór i kontrolę wykonania budżetu państwa według zasad określonych w art. 175 ust. 1 i 2 ufp.

NIK pozytywnie opiniuje łączne sprawozdania budżetowe za 2021 r. sporządzane przez dysponenta części 18, a także sprawozdania jednostkowe dysponenta tej części i dysponenta III stopnia (Ministerstwo).

Sprawozdania łączne dysponenta części 18 budżetu państwa zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych ujętych w sprawozdaniach jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe dysponenta tej części oraz dysponenta III stopnia zostały sporządzone na podstawie danych z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁹, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁰.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 190, ze zm.

⁷ W tym wydatki niewygasające 18 882,9 tys. zł, ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2407).

⁸ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.) – utraciło moc z dniem 22 stycznia 2022 r.

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396, ze zm.).

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731).

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

Dochody budżetowe

Zrealizowane w 2021 r. dochody w części 18 budżetu państwa wyniosły 35 546,9 tys. zł i były wyższe o 28 874,9 tys. zł (432,8%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2021 r. (6672 tys. zł) i niższe o 5423 tys. zł (13,2%) od dochodów zrealizowanych w 2020 r. (40 969,9 tys. zł). Na wyższe niż zaplanowano wykonanie dochodów w 2021 r. wpływ miały zwiększone wpłaty z tytułu zwrotu przez banki kwot umorzonych kredytów mieszkaniowych.

(akta kontroli str. 57-128)

Głównymi źródłami dochodów części 18 budżetu państwa w 2021 r. były:

- dokonane przez banki zwroty kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych w wysokości 23 174,9 tys. zł (wobec planowanych 5000 tys. zł) – środki te pochodziły z dokonanych przez kredytobiorców zwrotów nominalnych kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych w związku z przenoszeniem przez spółdzielnie mieszkaniowe prawa własności lokali na rzecz członków, którzy posiadali spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu (rozdział 70014 – Umorzenie kredytów mieszkaniowych)¹²;
- dokonywane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK) zwroty środków z tytułu rozliczenia programu dopłat do kosztów nabycia pierwszego mieszkania przez młodych ludzi „Mieszkanie dla młodych” (dalej: MdM) za lata 2014-2018 w kwocie 9064,6 tys. zł (uzyskania dochodów z tego tytułu nie planowano)¹³ - rozdział 70022 – Fundusz Dopłat¹⁴.

(akta kontroli str. 57-128)

Na koniec 2021 r. w części 18 budżetu państwa należności pozostałe do zapłaty wyniosły 6760,6 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. były niższe o 355,4 tys. zł. Z tego zaległości na 31 grudnia 2021 r. wyniosły 5152,8 tys. zł i były niższe o 614,2 tys. zł od ich stanu na koniec 2020 r. Dotyczyły głównie dysponenta kontrolowanej części budżetowej - 3113,6 tys. zł oraz Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego (dalej: GUNB) – 1001,7 tys. zł i Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (dalej: GUGiK) – 979,2 tys. zł. Wśród zaległości wykazanych przez dysponenta części dominowały należności z tytułu odsetek od umów pożyczek udzielonych w latach 90-tych XX wieku, a przyznanych ze środków Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków przeznaczonych na restrukturyzację budownictwa w kwocie 2327,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 57-128, 347-518)

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych - Dz. U. z 2021 r. poz. 1286, ze zm. (dalej: „ustawa o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów”) oraz na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2020 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1208).

¹³ Na podstawie art. 14-16 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi - Dz. U. z 2019 r. poz. 1116 (dalej: „ustawa o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania”).

¹⁴ Ogółem dochody w tym rozdziale wyniosły – 9066,7 tys. zł.

Dochody dysponenta III stopnia (Ministerstwo) w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo wyniosły 437,1 tys. zł i były niższe o 362,9 tys. zł (45,4%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2021 r. W porównaniu do wykonania w 2020 r. (479,2 tys. zł) dochody zrealizowane przez dysponenta III stopnia były niższe o 8,8%. Głównym źródłem dochodów (388 tys. zł) były wpływy z tytułu opłat za postępowania kwalifikacyjne na rzeczoznawców majątkowych z Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej. Wykonanie planu dochodów budżetowych w 2021 r. na poziomie 54,6% było spowodowane mniejszą liczbą osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych, na co wpływ miała sytuacja pandemiczna w kraju w związku z wirusem SARS-CoV-2¹⁵.

(akta kontroli str. 1470-1475)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na 2021 r. wydatki budżetu państwa w części 18 zaplanowano na 427 532 tys. zł¹⁶. W trakcie roku budżetowego plan podlegał zmianom dotyczącym przede wszystkim:

- zwiększeń dostępnego limitu wydatków środkami z rezerw celowych i rezerwy ogólnej budżetu państwa (na łączną kwotę 364 309,9 tys. zł)¹⁷,
- zmniejszeń dostępnego limitu wydatków na podstawie decyzji (podejmowanych przez dysponenta części 18) w wyniku dokonanych blokad, które wyniosły 6737,7 tys. zł¹⁸,
- zmniejszenia dostępnego limitu wydatków na podstawie decyzji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie przeniesienia do części 20 – Gospodarka środków w kwocie 86 tys. zł do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

W wyniku wprowadzanych zmian plan wydatków w części 18 budżetu państwa został zwiększony o kwotę 357 486,2 tys. zł i wyniósł 785 018,2 tys. zł. Zrealizowane w kontrolowanej części wydatki (łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku budżetowego w kwocie 18 882,9 tys. zł) wyniosły 679 892,7 tys. zł, co stanowiło 86,6% planu po zmianach. Od wydatków poniesionych w 2020 r. były one niższe o 86 332,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 57-128)

¹⁵ W dniu 20 marca 2020 r. został ogłoszony stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r. poz. 340).

¹⁶ Po zmianie wprowadzonej ustawą z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 1900), w wyniku której utworzono fundusz motywacyjny w wysokości 6% planowanych na 2021 r. wynagrodzeń osobowych i uposażeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej.

¹⁷ W wyniku decyzji blokujących Ministra kwota rezerw została zmniejszona do 363 806 tys. zł.

¹⁸ Szczegółowy opis dokonanych blokad zamieszczono w dalszej treści wystąpienia.

Główne przyczyny wykonania wydatków w kwocie mniejszej niż w 2020 r. były następujące:

- zasilenie programu społecznego budownictwa czynszowego w 2021 r. kwotą 69 274,1 tys. zł, wobec 341 013,1 tys. zł w 2020 r. Różnica wynikała z przyjętego modelu finansowania tego programu¹⁹, który zakładał, że w pierwszych latach realizacji wydatki z budżetu państwa będą przeznaczone na dopłaty do oprocentowania przysługujących jedynie w danym roku²⁰. Dopiero od 2020 r. założono przekazywanie dopłat do całego okresu kredytowania (maksymalnie 30 lat), w tym również na odsetki w pierwszych pięciu rocznych edycjach programu;
- przeznaczenia mniejszej kwoty z budżetu państwa na przejściowy wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych w odniesieniu do lokali mieszkalnych, których zadłużenie zostało umorzone na podstawie art. 10a ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz na spłatę wierzytelności banków z tytułu skapitalizowanych odsetek. Spowodowane to było zmniejszeniem się liczby zadłużonych lokali mieszkalnych, wobec których stosowana była pomoc państwa (z 3345 lokali na dzień 31 grudnia 2020 r. do 2021 lokali na dzień 31 grudnia 2021 r.).

(akta kontroli str. 57-128, 1141-1160)

Główne wydatki części 18 budżetu państwa zostały poniesione w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa i stanowiły 81,3% wydatków w tej części. Wydatki w tym dziale wyniosły 552 790,3 tys. zł, co stanowiło 84,5% planu po zmianach.

Najwyższe wydatki według grup ekonomicznych kontrolowanej części (79,5%) wykonano w grupie dotacji – 540 373 tys. zł (84,2% planu po zmianach). Pozostałe wydatki według grup ekonomicznych przeznaczono na:

- wydatki bieżące – 120 064,8 tys. zł (97,3% planu po zmianach),
- wydatki majątkowe – 18 046,9 tys. zł (97,8% planu po zmianach),
- współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej - 1209,2 tys. zł (90,4% planu po zmianach),
- świadczenia na rzecz osób fizycznych, w wysokości 198,8 tys. zł (86,6% planu po zmianach).

Zobowiązania budżetu państwa w kontrolowanej części wyniosły na koniec 2021 r. 5838 tys. zł i były niższe o 874 tys. zł od kwoty zobowiązań na koniec 2020 r. Zobowiązania dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz dostaw i usług, które uregulowano w 2022 r. Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 57-128, 347-518)

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w części 18 budżetu państwa na koniec IV kwartału 2021 r. wyniosło łącznie 585 etatów wobec 569 na koniec 2020 r. Zmiany w przeciętnym zatrudnieniu w przeliczeniu na pełne etaty na koniec IV kwartału 2021 r. miały miejsce przede wszystkim w GUNB, gdzie nastąpił wzrost z 173 w 2020 r. do 188 etatów w 2021 r., który dotyczył głównie członków korpusu

¹⁹ Na podstawie umowy trójstronnej, zawartej dnia 23 maja 2016 r. między ministrem właściwym ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, Ministrem Finansów i BGK.

²⁰ W latach 2016-2019 maksymalny limit wydatków wyniósł w sumie 39 700 tys. zł.

służby cywilnej (status zatrudnienia 03). Zwiększenie zatrudnienia spowodowane było realizacją przez GUNB nowych zadań związanych z cyfryzacją procesów administracyjnych w obszarze budownictwa oraz projektu „Zintegrowany system ograniczania niskiej emisji (ZONE)” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

W 2021 r. wydatki na wynagrodzenia w części 18 budżetu państwa wyniosły 61 294,9 tys. zł i były wyższe o 8,2% w porównaniu do 2020 r. (56 645,5 tys. zł). Z kolei wydatki na wynagrodzenia w Ministerstwie w 2021 r. wyniosły 27 572,1 tys. zł i były wyższe o 7% w porównaniu do 2020 r. (25 766,1 tys. zł). Wydatki te były wyższe w porównaniu do 2020 r. głównie ze względu na utworzenie w trakcie roku, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2021, funduszu motywacyjnego w wysokości 6% planowanych na 2021 r. wynagrodzeń osobowych i uposażeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w 2021 r. w części 18 wyniosło 8739,2 zł wobec 8291,1 zł w 2020 r. (wzrost o 5,4%), a w Ministerstwie w 2021 r. wyniosło 9010,5 zł i było wyższe niż w 2020 r. (8387,4 zł) o 623,1 zł (7,4%).

(akta kontroli str. 57-128, 268-274, 347-518, 1448, 1470-1473)

Określone w ustawie budżetowej na 2021 r. wydatki majątkowe w części 18 wynosiły 7668 tys. zł i obejmowały 14 zadań. W trakcie roku liczbę zadań zwiększono do 20, na które zwiększono do 19 000,3 tys. zł planowaną kwotę wydatków majątkowych. Zmiany dotyczyły zmniejszenia wydatków na inwestycje budowlane, z 860 tys. zł do 848 tys. zł (co było spowodowane rezygnacją z rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej w siedzibie Ministerstwa) oraz zwiększenia wydatków na zakupy inwestycyjne, z 6808 tys. zł do 17 190,8 tys. zł, przewidzianych do realizacji głównie przez GUGiK i Ministerstwo (środki na zadania pochodziły m.in. z rezerwy ogólnej²¹ i rezerwy celowej budżetu państwa²²). Ponadto udzielono dotacji celowej dla Krajowego Zasobu Nieruchomości (dalej: KZN) na zakup środków trwałych związanych z bieżącą działalnością KZN (środki na zadanie pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa)²³.

GUGiK dodatkowo zaplanował zakup sprzętu i oprogramowania informatycznego, w tym m.in. sprzętu i oprogramowania Oracle na potrzeby infrastruktury SIG²⁴ (1608,8 tys. zł), sprzętu i oprogramowania na potrzeby systemu ASG-EUPOS²⁵ (390 tys. zł), oprogramowania systemowego na potrzeby modernizacji technologicznej infrastruktury SIG (124 tys. zł), oprogramowania na potrzeby kontroli danych fotogrametrycznych (120 tys. zł). Dodatkowo zaplanowano także zlecenie

²¹ Część 81 – decyzja Ministra Finansów z 16 grudnia 2021 r. nr MF/FG6.4143.3.246.2021.MF.4811 – 8215 tys. zł.

²² Część 83 poz. 49 „Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych” – 1725 tys. zł.

²³ Część 83 poz. 56 „Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania” – 986 tys. zł.

²⁴ Systemów Informatycznych GUGiK.

²⁵ Ogólnopolska sieć stacji referencyjnych zarządzana przez GUGiK, na których wykonywane są ciągle obserwacje satelitów systemów GNSS (Global Navigation Satellite Systems).

opracowania nowego modelu quasi-geoidy²⁶ służącego do przeliczeń wysokości elipsoidalnych do układu PL-EVRF2007-NH²⁷ (100 tys. zł).

GUNB dodatkowo zaplanował zakup urządzeń technicznych i wyposażenia (przemysłowej niszczarki oraz szafy RFID²⁸) za kwotę 179 tys. zł. Środki na to zadanie pochodziły ze środków zaplanowanych na 2021 r. na zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania, a pozostałych po dokonaniu tych zakupów.

Ministerstwo wprowadziło w trakcie roku budżetowego nowe zadanie pn. *„Nabycie przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonej w Warszawie, przy ul. Krynicznej 6”*, za kwotę 8215 tys. zł. Środki na to zadanie pochodziły z rezerwy ogólnej budżetu państwa.

Zrealizowane w części 18 w 2021 r. wydatki majątkowe wyniosły 7059,1 tys. zł (37,2% planu po zmianach) i były wyższe o 5048,2 tys. zł od wykonania w 2020 r. (2010,9 tys. zł). Z 20 ww. zadań w zakresie rzeczowym w pełni zrealizowano 14 zadań za łączną kwotę 5820,7 tys. zł, a częściowo trzy zadania za kwotę 1238,4 tys. zł. Nie zrealizowano trzech zadań na kwotę 8481 tys. zł.

Ministerstwo (dysponent III stopnia) nie wydatkowało środków przeznaczonych na zakup na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonej w Warszawie, przy ul. Krynicznej 6”, za kwotę 8215 tys. zł – przyczyny niewydatkowania środków przedstawiono w opisie ustaleń dotyczących wykonania wydatków majątkowych.

GUNB do końca 2021 r. nie wydatkował środków na przebudowę rozdzielnic RG-1 i RG-2 w budynku przy ul. Kruczej 38/42 w Warszawie, za kwotę 140 tys. zł. W ramach zadania planowano przyłączenie budynku GUNB do sieci Innogy Stoen Operator Sp. z o.o., jednak z uwagi na przedłużające się formalności w uzyskaniu przez ww. spółkę prawa do dysponowania nieruchomościami objętymi planem przebiegu trasy zasilania zadanie nie zostało wykonane.

GUGIK do końca 2021 r. nie wydatkował środków na zakup macierzy (wraz z akcesoriami) o pojemności około 40TB, za kwotę 126 tys. zł. Powodem był brak możliwości realizacji dostawy sprzętu informatycznego w ustalonym terminie przez wykonawcę usługi, na co wpływ miała zaistniała sytuacja pandemiczna.

Niewydatkowane środki na wydatki majątkowe w łącznej kwocie 11 588,1 tys. zł pozostały do wykorzystania w 2022 r., jako wydatki budżetu państwa, które nie wygasają w 2021 r.

(akta kontroli str. 230-267, 1208-1290)

Wydatki majątkowe dysponenta III stopnia (Ministerstwo) zaplanowano na kwotę 510 tys. zł. W wyniku zmian plan wydatków uległ zwiększeniu do 9022 tys. zł, jednak zrealizowane wydatki wyniosły jedynie 768,3 tys. zł, tj. 8,5% planu po zmianach. Plan wydatków obejmował następujące zadania:

- *„Nabycie przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonej w Warszawie, przy ulicy Krynicznej 6”*

²⁶ Quasi-geoida - teoretyczna powierzchnia aproksymująca swobodny poziom mórz i oceanów w systemie wysokości normalnych.

²⁷ PL-EVRF2007-NH (ang. European Vertical Reference Frame) – polska, matematyczna i fizyczna, realizacja geodezyjnego europejskiego (EVRS) układu odniesienia wysokości EVRF2007 bazującego na łącznym wyrównaniu sieci niwelacji precyzyjnych krajów europejskich zgodnie z danymi na 2007 rok (na epokę 2007).

²⁸ Automatyczna szafa wydawcza.

(8215 tys. zł). Środki na to zadanie nie zostały wydatkowane z powodu konieczności uzupełnienia niezbędnej dokumentacji przez Fundację Solidarności Międzynarodowej (dalej: FSM)²⁹ oraz przedłużające się procedury uzyskania zgód korporacyjnych na zbycie nieruchomości przez jej właściciela;

- „Budowa i rozwój systemów teleinformatycznych MRPIIT, zakup sprzętu teleinformatycznego, licencji oraz majątkowych praw autorskich” (807 tys. zł). Na zadanie wydatkowano 768,3 tys. zł (tj. 95,2% planu).
(akta kontroli str. 699-841, 1491-1527)

Plan wydatków w części 18 budżetu państwa zwiększono w 2021 r. środkami z rezerw celowych w kwocie 356 094,9 tys. zł³⁰, z przeznaczeniem na: 1) dotacje – 344 978,1 tys. zł, 2) wydatki bieżące jednostek budżetowych – 8405,8 tys. zł, 3) wydatki majątkowe – 2711 tys. zł. W trakcie roku dokonano blokady wydatków z rezerw celowych w kwocie 503,9 tys. zł. Ze środków przyznanych z rezerw wydatkowano 253 970,5 tys. zł, tj. 69,8% planu po zmianach, w tym na dotacje 243 290,5 tys. zł (70,6% planu), wydatki bieżące jednostek budżetowych 8108,3 tys. zł (96,7%), wydatki majątkowe 2571,6 tys. zł (97,2%). Przyczyną niewydatkowania 30,2% środków przyznanych rezerw był głównie brak zapotrzebowania na wypłaty (dokonywane przez BGK) dofinansowania dla beneficjentów programu budownictwa socjalnego i komunalnego.

Ponadto plan wydatków w części 18 budżetu państwa zwiększono w 2021 r. środkami z rezerwy ogólnej w kwocie 8215 tys. zł³¹, z przeznaczeniem, w ramach wydatków majątkowych, na nabycie przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonej w Warszawie, przy ul. Krynicznej 6. Nieruchomość miała zostać nabyta w celu jej dalszego przekazania, jako darowizny na rzecz FSM, z przeznaczeniem dla środowiska białoruskiej opozycji. Środków z rezerwy ogólnej nie wydatkowano i w całości zgłoszono je do wydatków niewygasających w 2021 r. Przyczyną niewydatkowania środków była konieczność uzupełnienia niezbędnej dokumentacji przez FSM, przedłużające się procedury uzyskania zgód korporacyjnych na zbycie nieruchomości przez jej właściciela.

(akta kontroli str. 699-841, 1208-1290)

Kontrolą objęto wykorzystanie środków otrzymanych z rezerwy celowej poz. 56 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania, otrzymanych w kwocie 49 302,6 tys. zł (tj. 13,8% ogółu środków otrzymanych z rezerw celowych – 356 094,9 tys. zł) w ramach, której wydatkowano

²⁹ Fundacja nadzorowana przez Ministra Spraw Zagranicznych.

³⁰ Pozycje rezerw: 44 - Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych (3875,8 tys. zł); 49 - Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych (6255 tys. zł); 56 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania (49 302,5 tys. zł); 61 - Zasilenie Funduszu Dopłat z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłat finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego oraz na dopłaty do czynszu (296 661,5 tys. zł).

³¹ Decyzja Ministra Finansów z 16 listopada 2021 r. wydana m.in. na podstawie zarządzenia nr 247 Prezesa Rady Ministrów z 5 listopada 2021 r. w sprawie przyznania Ministrowi Rozwoju i Technologii, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych, z przeznaczeniem na nabycie przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonej w Warszawie, przy ul. Krynicznej 6.

46 400,7 tys. zł, tj. 18,3% wydatków ze środków z rezerw celowych (253 970,5 tys. zł)³².

Środki z rezerwy celowej poz. 56 przeznaczono dla Krajowego Zasobu Nieruchomości, państwowej osoby prawnej, którego działalność reguluje ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości³³ (dalej: ustawa o KZN). Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2³⁴ tej ustawy przychodami KZN są:

- dotacje celowe z budżetu państwa, które mogą być udzielane do wysokości określonej corocznie w ustawie budżetowej, przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów związanych bezpośrednio z wnoszeniem nieruchomości wchodzących w skład Zasobu jako aport do spółek, o których mowa w art. 7 ust. 1, oraz do społecznych inicjatyw mieszkaniowych lub towarzystw budownictwa społecznego³⁵;
- dotacje podmiotowe z budżetu państwa przeznaczone na dofinansowanie bieżącej działalności KZN oraz dotacje celowe z budżetu państwa przeznaczone na zakup środków trwałych wynikających z bieżącej działalności KZN.

Łączny maksymalny limit dotacji dla KZN w 2021 r. ustalony został na kwotę 55 000 tys. zł, w tym dotacja celowa 40 000 tys. zł oraz dotacja podmiotowa razem z dotacją celową na zakup środków trwałych 15 000 tys. zł.

Na podstawie decyzji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej uruchomiono środki z rezerwy celowej poz. 56 w łącznej kwocie 49 302,6 tys. zł, w tym:

- dotację celową – 39 504,6 tys. zł³⁶, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów związanych bezpośrednio z wnoszeniem nieruchomości wchodzących w skład KZN jako aport do spółek, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o KZN oraz do społecznych inicjatyw mieszkaniowych (dalej: SIM) lub towarzystw budownictwa społecznego (dalej: TBS);
- dotację podmiotową – 8812 tys. zł³⁷, z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności KZN;
- dotację celową na zakup środków trwałych – 986 tys. zł³⁸, przeznaczoną na zakup środków trwałych w związku z bieżącą działalnością KZN.

Przekazanie środków z rezerwy celowej (w całości dotacji) do KZN nastąpiło na podstawie umów³⁹ zawartych pomiędzy Ministrem Rozwoju, Pracy i Technologii,

³² Doboru próby dokonano w sposób celowy.

³³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1961.

³⁴ Przepis zmieniony z dniem 19 stycznia 2021 r. na podstawie art. 20 ust. 15 lit. a ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 11).

³⁵ Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa (D. U. z 2021 r. poz.11), z dniem 19 stycznia 2021 r., wprowadziła szereg zmian z punktu widzenia tzw. społecznego budownictwa mieszkaniowego. Na podstawie art. 7 ust. 2 tej ustawy dokonano zmiany w ustawie z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2224 ze zm.), zgodnie z którą towarzystwa budownictwa społecznego (TBS) zostały zastąpione społeczną inicjatywą mieszkaniową (SIM). Jednocześnie ustawodawca dopuszcza funkcjonowanie TBS-ów, które powstały przed wejściem w życie nowelizacji, w niezmienionej postaci, czy też dostosowanej do funkcjonowania w formie SIM.

³⁶ Decyzje z 13 kwietnia, 23 lipca i 13 października 2021 r.

³⁷ Decyzje z 19 maja, 28 lipca i 13 października 2021 r.

³⁸ Decyzja z 28 lipca 2021 r., w tym blokada środków w kwocie 24,5 tys. zł.

reprezentującym Skarb Państwa, a Prezesem KZN. W umowach określono tryb i zasady udzielenia oraz rozliczenia dotacji, tym samym ich treść spełniła wymogi określone w art. 150 ufp.

Zrealizowane wydatki z rezerwy celowej wyniosły 46 400,7 tys. zł (tj. 94,1% planu po zmianach). W I kwartale 2021 r. KZN dysponował wolnymi środkami oraz środkami otrzymanymi w 2020 r. z Urzędu Dozoru Technicznego⁴⁰, co spowodowało, iż w I kwartale 2021 r. nie były uruchamiane środki z rezerwy celowej.

W przypadku dotacji celowej środki z rezerwy wydatkowane zostały w kwocie 38 053,9 tys. zł (tj. 99,3% planu po zm.). Do końca 2021 r. KZN utworzył razem z gminami 22 społeczne inicjatywy mieszkaniowe, których celem była budowa mieszkań na wynajem oraz przystąpiono do dwóch już istniejących SIM. Ponadto zawarto 216 porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego, których celem było nawiązanie współpracy przy budowie mieszkań w obszarze danej gminy. Jako aport do SIM lub TBS wniesiono 28 nieruchomości Zasobu. Z otrzymanej dotacji celowej finansowane były wydatki bezpośrednio związane z wnoszeniem nieruchomości Zasobu jako aport do SIM lub TBS, tj. zapłata podatku VAT od wartości aportu nieruchomości oraz koszty taksy notarialnej za sporządzenie umowy spółki lub umowy przeniesienia własności nieruchomości.

W ramach dotacji podmiotowej wydatkowano 7459 tys. zł (tj. 84,6% planu po zm.). Niższe od planowanego wykonanie wydatków było spowodowane dysponowaniem przez KZN wolnymi środkami na początku roku, z których w I kwartale 2021 r. finansowano koszty funkcjonowania. Otrzymane środki przeznaczono na dofinansowanie bieżącej działalności KZN, w tym głównie na pokrycie kosztów wynagrodzeń wraz z pochodnymi, zakup materiałów i energii oraz zakup usług obcych.

W przypadku dotacji celowej na zakup środków trwałych wydatkowano 887,8 tys. zł (tj. 90% planu po zm.). Z otrzymanej dotacji sfinansowano zakup sprzętu informatycznego, licencji na oprogramowanie, urządzeń do drukowania i skanowania oraz opracowanie strony internetowej KZN.

W związku z niewykorzystaniem wszystkich środków z rezerwy celowej (2901,9 tys. zł) Minister 25 listopada 2021 r. dokonał blokady kwoty 24,5 tys. zł, a KZN 5 stycznia 2022 r. zwrócił na rachunek „pozostałe” Ministerstwa kwotę 2877,4 tys. zł.

W badanej próbie wydatków ze środków uruchomionych z rezerwy celowej (w całości dotacji) nie stwierdzono nieprawidłowości. Przekazywanie i rozliczenie środków następowało zgodnie z zasadami określonymi w ufp i w przepisach wykonawczych do tej ustawy, a także w umowach zawartych pomiędzy Ministrem Rozwoju, Pracy i Technologii, a Prezesem KZN w sprawie przekazania środków z dotacji.

(akta kontroli str. 842-959, 1005-1207, 1208-1290)

³⁹ Umowa nr III/04/P/70006/2800/21/DM z 29 marca 2021 r. w sprawie przekazania środków dotacji celowej z budżetu państwa na 2021 r.; umowa nr III/11/P/70006/2570/21/DM z 22 kwietnia 2021 r. w sprawie przekazania środków dotacji podmiotowej z budżetu państwa na 2021 r., zmienionej aneksem nr 1 z 24 września 2021 r. oraz umowa nr III/12/P/70006/6220/21/DM z 4 czerwca 2021 r. sprawie przekazania środków dotacji celowej na zakup środków trwałych z budżetu państwa na 2021 r.

⁴⁰ Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020 (Dz. U. poz. 278).

Największy udział (84,2%) w strukturze wydatków dysponenta części 18 budżetu państwa stanowiły dotacje zaplanowane na 2021 r. w kwocie 641 656,9 tys. zł, a wykonane w kwocie 540 373 tys. zł⁴¹ (84,2% planu po zmianach), z przeznaczeniem na:

- 1) Fundusz Dopłat⁴² - 270 713,8 tys. zł (73,3% planu po zm.), z którego finansowano następujące programy:
 - „*Finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego*” – 195 231,4 tys. zł (66,5% planu)⁴³, rezultaty realizacji programu przedstawiono w opisie ustaleń dotyczących wyników zbadanej próby przyznanych dotacji celowych;
 - „*Spółecznego budownictwa czynszowego*” – 69 274,1 tys. zł (100% planu)⁴⁴, pozytywną ocenę wiarygodności kredytowej uzyskało 87 wniosków⁴⁵, które dotyczyły inwestycji o łącznej wartości 2 878 593,2 tys. zł, w wyniku których miało powstać 8481 mieszkań na wynajem, a kwota kredytów, o którą w nich wnoszono, to 1 458 835,2 tys. zł;
 - „*Mieszkanie dla młodych*” – 3662,1 tys. zł (99,6% planu)⁴⁶, BGK zrealizował wszystkie otrzymane wnioski (338) i przekazał bankom kredytującym całą wnioskowaną kwotę (3662,1 tys. zł);
 - „*Mieszkanie na start*” – 2546,3 tys. zł (100% planu)⁴⁷, BGK zawarł 82 umowy w sprawie stosowania dopłat, którymi objęto łącznie 3333 mieszkania.
- 2) Refundację premii gwarancyjnych⁴⁸ – 133 865,2 tys. zł (100% planu)⁴⁹. W 2021 r. zlikwidowano 12 020 szt. książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej, w tym 10 318 szt. książeczek z wypłaconą premią gwarancyjną. Na koniec 2021 r. pozostawało w obsłudze 992 732 szt. książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej, a zgromadzone na nich wkłady wyniosły 435 300 tys. zł;
- 3) Fundusz Termomodernizacji i Remontów (dalej: FTiR) – 70 897 tys. zł (100% planu po zmianach)⁵⁰. W 2021 r. przyznano 1407 premii na kwotę

⁴¹ Kwota ta obejmuje wydatki ujęte w paragrafie 2980 – Pozostałe rozliczenia z bankami.

⁴² Rozdział 70022 – Fundusz Dopłat.

⁴³ Program realizowany na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 377).

⁴⁴ Program realizowany na podstawie ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2224 ze zm.).

⁴⁵ W ramach dwóch edycji programu SBC w 2021 r., tj. 1-31 marca i 1 lipca – 30 września.

⁴⁶ Program uruchomiony na podstawie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1116).

⁴⁷ Program realizowany na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. z 2021 r. poz. 2158).

⁴⁸ Rozdział 70015 – Refundacja premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie.

⁴⁹ Wydatki przeznaczone były – zgodnie z ustawą z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1286, ze zm.) – na refundację premii gwarancyjnych wypłaconych przez banki prowadzące obsługę wkładów oszczędnościowych na książeczkach mieszkaniowych wystawionych od 23 października 1990 r.

⁵⁰ Rozdział 70020 – Fundusz Termomodernizacji i Remontów. Fundusz utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438).

115 800 tys. zł, z przeznaczeniem na remont lub termomodernizację 30 816 mieszkań. Wypłata dodatkowych premii dokonywana była z wolnych środków FTiR, które na koniec 2020 r. wyniosły 154 400 tys. zł;

- 4) Krajowy Zasób Nieruchomości – 46 400,7 tys. zł⁵¹ (94,1% planu)⁵², rezultaty wykorzystania środków przedstawiono w opisie ustaleń dotyczących wyników zbadanej próby przyznanej rezerwy celowej;
- 5) Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych⁵³ - 19 441,8 tys. zł (100% planu po zm.)⁵⁴, w tym wynagrodzenie banków⁵⁵ – 57,7 tys. zł. W 2021 r. oddłużono 1324 lokale mieszkalne, na koniec roku pozostawało 2021 zadłużonych mieszkań.

(akta kontroli str. 1005-1207)

U dysponenta części 18 budżetu państwa kontrolą objęto dotację dobraną w sposób celowy na kwotę 195 231,4 tys. zł przeznaczoną na realizację programu budownictwa socjalnego i komunalnego (dalej: BSK)⁵⁶. Badana próba obejmowała 100% udzielonych kwot dotacji na powyższy cel i 36,1% wszystkich dotacji wypłaconych w 2021 r. przez dysponenta.

Program BSK stanowił pomoc państwa dla gmin, związków międzygminnych, powiatów oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń. Program finansowany był z Funduszu Dopłat obsługiwane przez BGK, którego zadaniem było przyjmowanie wniosków, ich weryfikacja, a następnie podpisanie z beneficjentami umów oraz wypłata i rozliczenie wypłaconych środków.

Dotowanie Funduszu Dopłat w celu sfinansowania programu BSK dokonywane było ze środków rezerwy celowej poz. 61 - Zasilenie Funduszu Dopłat z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłat finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego oraz na dopłaty do czynszu⁵⁷, w której na 2021 r. zaplanowano kwotę 300 000 tys. zł. Ponadto Fundusz Dopłat na realizację programu BSK w 2021 r. dysponował wolnymi środkami w kwocie 91 353,4 tys. zł, które otrzymał na ten

⁵¹ W tym dotacja celowa na zakup środków trwałych – 887,8 tys. zł.

⁵² Rozdział 70006 – Krajowy Zasób Nieruchomości. Funkcjonowanie Krajowego Zasobu Nieruchomości, będącego państwową osobą prawną, określono w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1961).

⁵³ Rozdział 70017 – Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych.

⁵⁴ Realizacja wydatków w tym rozdziale następowała na podstawie ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1286, ze zm.), a także trójstronnych umów zawartych między ministrem właściwym ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, ministrem ds. finansów publicznych oraz bankami.

⁵⁵ Należności banków z tytułu wykupu odsetek oraz wynagrodzenie za administrowanie i egzekwowanie zadłużenia. Wykup odsetek prowadziły następujące banki: PKO BP S.A., BNP Paribas S.A., SGB-Bank S.A. i Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.

⁵⁶ Program realizowany na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (Dz. U. z 2022 poz. 377).

⁵⁷ Program dopłat do czynszu w pierwszych latach najmu „Mieszkanie na Start” realizowany na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. z 2021 r. poz. 2158).

program w grudniu 2020 r.⁵⁸ oraz kwotą 1 833 000 tys. zł, pochodzącą ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa⁵⁹.

Zgodnie z dyspozycją Ministra z 19 kwietnia 2021 r. BGK dokonał podziału prognozowanej kwoty środków z rezerwy na program BSK w kwocie 294 000 tys. zł.

Na podstawie decyzji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej uruchomiono środki z rezerwy celowej w łącznej kwocie 293 696,5 tys. zł (w całości na dotacje)⁶⁰, które przekazano do BGK. Zrealizowane wydatki wyniosły 195 231,4 tys. zł (tj. 66,5% planu po zm.).

Niższe wydatkowanie środków spowodowane było tym, iż część beneficjentów wsparcia, którzy zawarli umowy i wskazali termin wypłaty na IV kwartał 2021 r., nie złożyła wniosku o wypłatę lub przesłane dokumenty wymagały uzupełnienia. W związku z powyższym beneficjenci zawnieśli o zmianę terminu wypłaty. W umowach, w ramach których wsparcie nie zostało wypłacone, zmieniono źródło finansowania i będzie ono wypłacane ze środków pozabudżetowych pochodzących z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. BGK zawierał aneksy do ww. umów, uwzględniające przesunięcie terminu wypłaty na I kwartał 2022 r.

Niewykorzystane środki w kwocie 98.465,1 tys. zł w dniu 21 stycznia 2022 r. BGK zwrócił na rachunek Ministerstwa.

W 2021 r. do BGK wpłynęły 423 wnioski na łączną kwotę 1 692 795,4 tys. zł. Pozytywnie zakwalifikowano 299 wniosków na kwotę 1 354 568 tys. zł. Zawarto 184 umowy na łączną kwotę 922 910,1 tys. zł finansowego wsparcia. Z dotacji przekazanej do Funduszu Dopłat w 2021 r. sfinansowano utworzenie 8447 lokali mieszkalnych oraz 74 miejsca tymczasowego schronienia.

W badanej próbie udzielonych kwot dotacji na program BSK nie stwierdzono nieprawidłowości. Przekazywanie i rozliczenie środków następowało zgodnie z zasadami określonymi w ufp i w przepisach wykonawczych do tej ustawy, a także w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń.

(akta kontroli str. 398-405, 500-518, 959-1004)

W 2021 r. w kontrolowanej części budżetu państwa Minister dokonał blokad planowanych kwot wydatków budżetu państwa na łączną kwotę 7503,6 tys. zł, w tym w ramach środków dysponenta części – 547 tys. zł, dysponent III stopnia (Ministerstwo) - 882,6 tys. zł, GUGiK – 4026,8 tys. zł i GUNB – 2047,2 tys. zł. Wydano siedem decyzji, w tym m.in.:

- w związku z niewykorzystaniem środków przyznanych GUGiK i GUNB w kwocie 5298 tys. zł. Było to spowodowane rezygnacją przez GUGiK z przedłużenia subskrypcji na aktualizację oprogramowania Automapa i Targeo⁶¹, niższymi od planowanych kosztami funkcjonowania obydwu urzędów, w tym w wyniku ograniczenia podróży służbowych, rezygnacji

⁵⁸ Decyzje z DBF z 17, 23 i 29 grudnia 2020 r.

⁵⁹ Środki przekazane przez Ministra na podstawie art. 331a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2224, ze zm.). Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa utworzony na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa, jako forma wsparcia gmin w prowadzeniu polityki mieszkaniowej w warunkach pandemii COVID-19.

⁶⁰ Decyzje z 18 lutego, 29 marca, 27 maja, 24 czerwca i 5 października 2021 r.

⁶¹ Oprogramowanie wykorzystywane w ramach Uniwersalnego Modułu Mapowego.

z organizacji narad i szkoleń stacjonarnych oraz pozyskania korzystniejszych ofert w trakcie prowadzonych postępowań⁶²;

- w wyniku niewykorzystania środków przyznanych na koszty funkcjonowania Ministerstwa w kwocie 765,9 tys. zł. Było to wynikiem mniejszego zapotrzebowania środków na zadania w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną na terenie kraju oraz zmianami organizacyjnymi w Ministerstwie⁶³;
- na skutek niewykorzystania wszystkich środków planowanych na realizację Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 – 735,8 tys. zł⁶⁴;
- w związku z niewykorzystaniem kwoty 418,6 tys. zł⁶⁵, ze środków pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 61⁶⁶, przyznanej na realizację programu dopłat do czynszu w pierwszych latach najmu „Mieszkanie na Start”;
- w wyniku niewykorzystania kwoty 60,8 tys. zł⁶⁷, ze środków pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 49⁶⁸, przyznanej na utrzymanie rezultatów projektów: CAPAP, K-GESUT i ZSIN – Faza II, zrealizowanych w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa;
- na skutek niewykorzystania kwoty 24,5 tys. zł⁶⁹, ze środków pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 56⁷⁰, przyznanej na zakup środków trwałych.

Analiza wszystkich decyzji Ministra dotyczących zablokowania planowanych kwot wydatków budżetu państwa wykazała, że decyzje zostały podjęte bezpośrednio po uzyskaniu od dysponentów informacji o wolnych środkach.

(akta kontroli str. 7-56, 1208-1290, 1291-1404)

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego⁷¹ przesunięta została na 2021 r. kwota 6559,5 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadań, które dotyczyły wydatków bieżących – 3885,4 tys. zł i wydatków majątkowych – 2674,1 tys. zł. Termin wydatkowania środków ustalono na 30 listopada 2021 r.⁷² Wydatkowano 5009 tys. zł,

⁶² Decyzja z 16 grudnia 2021 r.

⁶³ Decyzja z 30 grudnia 2021 r.

⁶⁴ Decyzja z 8 grudnia 2021 r.

⁶⁵ Decyzja z 13 grudnia 2021 r.

⁶⁶ Część 83 poz. 61 - Zasilenie Funduszu Dopłat z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłat finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego oraz dopłaty do czynszu. Środki przekazane decyzjami Ministra Finansów: nr MF/FG3.4143.3.2.2021.MF.3 z 7 stycznia 2021 r. oraz nr MF/FG3.4143.3.14.2021.MF.143.

⁶⁷ Decyzja z 16 grudnia 2021 r.

⁶⁸ Część 83 poz. 49 - Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych. Środki przekazane decyzjami Ministra Finansów: nr MF/FG3.4143.3.27.2021.MF.288 z 23 lutego 2021 r. oraz nr MF/FG3.4143.3.159.2021.MF.2392 z 28 lipca 2021 r.

⁶⁹ Decyzja z 25 listopada 2021 r.

⁷⁰ Część 83 poz. 56 - Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania. Środki przekazane decyzją Ministra Finansów: nr MF/FG3.4143.3.149.2021.MF.2243 z 28 lipca 2021 r.

⁷¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 2422.

⁷² Art. 21 ust. 6 ustawy z 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19 (Dz. U. poz. 1747, ze zm.).

tj. 76,4%. Nie wykorzystano ogółem 1550,5 tys. zł, w tym Ministerstwo – 1465 tys. zł oraz GUNB – 85,5 tys. zł. Ministerstwo nie wydatkowało środków niewygasających z 2020 r. na wdrożenie telefonii VOIP w siedzibie przy ul. Chałubińskiego w Warszawie w kwocie 920 tys. zł oraz na sfinansowanie kosztów usług doradztwa związanych z cyfryzacją usług administracyjnych w budownictwie – 540 tys. zł. Główną przyczyną niewydatkowania przez Ministerstwo środków na wdrożenie telefonii VOIP była sytuacja epidemiczna związana z koronawirusem SARS-CoV-2, skutkująca m.in. koniecznością zapewnienia ciągłości pracy urzędu, wyposażenia oraz prac konfiguracyjnych pozwalających na wykonywanie obowiązków. Ponadto na niewydatkowanie środków wpływ miały zmiany organizacyjne w strukturze Rady Ministrów, w tym w strukturze organizacyjnej Ministerstwa. Z kolei przyczyną braku poniesienia kosztów z tytułu usług doradztwa związanych z cyfryzacją usług administracyjnych w budownictwie spowodowane było powierzeniem tego zadania, na skutek dokonanych w trakcie roku zmian w strukturze organizacyjnej Ministerstwa, do realizacji przez nadzór budowlany. Przyczyną braku pełnego wydatkowania środków z 2020 r. przez GUNB było uzyskanie przez Urząd niższych od planowanych cen ofertowych na zakup sprzętu komputerowego. Niewykorzystane środki przekazane zostały w całości 30 listopada 2021 r. na rachunek Ministerstwa Finansów.

(akta kontroli str. 275-301)

Wydatki, które w 2021 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego, w kwocie 18 882,9 tys. zł, obejmowały łącznie 26 zadań i dotyczyły wydatków bieżących – 7294,8 tys. zł oraz wydatków majątkowych – 11 588,1 tys. zł. Z kwoty tej wydatkowano w 2022 r. (wg stanu na 31 marca 2022 r.) 2271,5 tys. zł, tj. 12%. Do głównych przyczyn niewydatkowania w 2021 r. wszystkich środków należały: przedłużające się procedury wyboru oferenta, absencje pracowników oraz opóźnienia w realizacji zamówień. Powyższe okoliczności spowodowane były sytuacją epidemiczną na terenie kraju, związaną z koronawirusem SARS-CoV-2. Ponadto, z uwagi na ryzyko wystąpienia zwłoki w realizacji zadań rozpoczętych w trakcie roku, zdecydowano o ujęciu ich w wykazie wydatków niewygasających w 2021 r.

(akta kontroli str. 7-56, 302-322, 1405-1413)

Wydatki dysponenta III stopnia (Ministerstwo) zostały zaplanowane na kwotę 42 646 tys. zł, a po zmianach kwota ta uległa zwiększeniu do 49 911,2 tys. zł. Wykonanie wydatków przez Ministerstwo w 2021 r. wyniosło 48 107,6 tys. zł, tj. 96,4% w stosunku do planu po zmianach i stanowiło 122,3% wydatków zrealizowanych w 2020 r. (39 329,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 1476-1478)

Kontrolą realizacji wydatków pozapłacowych Ministerstwa objęto 50 zapisów i odpowiadających im dowodów księgowych w łącznej kwocie 3582,5 tys. zł, tj. 24,8% wydatków pozapłacowych dysponenta III stopnia (Ministerstwo). Doboru próby wydatków dokonano ze zbioru wygenerowanych z systemu księgowego zapisów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym dysponenta III stopnia oraz na podstawie doboru celowego. Próba losowa została dobrana metodą monetarną (MUS). Wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym na zakupy i usługi służące realizacji celów Ministerstwa oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

(akta kontroli str. 1422)

W zakresie udzielania zamówień publicznych kontrolą objęto jedno postępowanie, przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego oraz trzy postępowania

do których zastosowano, ze względu na ich wartość⁷³, przepisy o wyłączeniu stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷⁴ (dalej: upzp) oraz przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁷⁵ (dalej: Nupzp). Łączna wartość tych zamówień to 839,5 tys. zł. Postępowania zostały przeprowadzone z zachowaniem przepisów upzp i Nupzn oraz obowiązujących w tym zakresie wewnętrznych uregulowań Ministerstwa⁷⁶. Zbadane zamówienia dotyczyły następujących zadań: świadczenia usług utrzymania i rozwoju Systemu Centralnego Rejestru Charakterystyki Energetycznej Budyneków (487,1 tys. zł), przygotowania analizy o roboczym tytule „Rynek deweloperski w Polsce w 2020 r. wraz z prognozą na lata 2021-2025”. (121 tys. zł), świadczenia usługi doraźnego wsparcia w zakresie doradztwa i pomocy eksperckiej „BIM” w Departamencie Architektury, Budownictwa i Geodezji (115,2 tys. zł) oraz wdrożenie centralnego Systemu Wydruku wraz z pełną obsługą serwisową (116,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 1552-1555, 1576-1585)

Dyrektor Generalny Ministerstwa, zgodnie z art. 82 Nupzp, sporządził sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych w 2021 r. przez dysponenta III stopnia (Ministerstwo)⁷⁷.

(akta kontroli str. 1556-1575)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich zostały zaplanowane (plan po zmianach) w kwocie 3151 tys. zł, a zrealizowane w kwocie 1726,9 tys. zł, co stanowiło 54,8% planu po zmianach oraz 125,7% w porównaniu do wykonania w 2020 r.

Przyczynami niskiego wykonania planu wydatków środków europejskich w 2021 r. były głównie opóźnienia w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, które wynikały m.in. z powtarzania procedury przetargowej w związku z niewybraniem wykonawcy oraz okoliczności spowodowanych zaistniałą sytuacją pandemiczną.

(akta kontroli str. 57-128)

W 2021 r. Minister podjął jedną decyzję⁷⁸ w sprawie blokady wydatków budżetu środków europejskich (na kwotę 1226,5 tys. zł). Powodem były niższe od planowanych wydatki powstałe w trakcie realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (dalej: POWER) oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

(akta kontroli str. 7-56, 1291-1404)

W planie wydatków budżetu środków europejskich Ministerstwa (dysponent III stopnia) w 2021 r. wydatki określono na 917 tys. zł, a w wyniku zmian kwota

⁷³ Wartość każdego z zamówień była niższa niż równowartość w złotych kwoty 30 tys. euro, bądź równa lub niższa niż 130 tys. zł.

⁷⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm..

⁷⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.

⁷⁶ Zarządzenie Nr 5 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 12 marca 2021 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii.

⁷⁷ Sprawozdanie roczne zostało przekazane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 18 lutego 2022 r., tj. przed terminem określonym w art. 82 ust. 2 Nupzp.

⁷⁸ Decyzja z 8 grudnia 2021 r.

ta uległa zmniejszeniu do 438 tys. zł. Wykonanie tych wydatków wyniosło 200,2 tys. zł, co stanowiło 45,7% planu po zmianach oraz 20,8% w porównaniu do wykonania w 2020 r.

W ramach projektu POWER pn.: „*Wspólna przestrzeń - wspólne dobro - system monitorowania zmian w zagospodarowaniu przestrzennym - etap I*” nie dokonano wydatków. Środki planowano przeznaczyć na sfinansowanie zadania pn.: „*Opracowanie specyfikacji danych dla istniejącego zagospodarowania przestrzennego (ang. Existing Land Use) wraz z pilotażem polegającym na opracowaniu zbioru danych przestrzennych dla istniejącego zagospodarowania przestrzennego*”. Głównym powodem niezrealizowania wydatków była przedłużająca się procedura wyboru wykonawcy. Otrzymane oferty nie spełniały warunków zamawiającego lub były na kwotę wyższą niż przewidziane środki, co spowodowało, iż postępowanie na realizację tego zadania było trzykrotnie powtarzane. Ostatecznie umowę z wykonawcą podpisano 26 października 2021 r., a odbiór i finansowanie I etapu zamówienia ustalono na I kwartał 2022 r.

W przypadku projektu POWER pn.: „*Zainspiruj naszą przestrzeń – programy szkoleniowe i publikacje dla planistów - etap I*” wydatkowano 200,2 tys. zł, tj. 45,7% planu po zmianach. Środki były przeznaczone na opracowanie merytoryczne trzech publikacji z zakresu planowania przestrzennego oraz ich przygotowanie graficzne, druk i dystrybucję. Niepełne wydatkowanie zaplanowanych środków spowodowane było przedłużającymi się procedurami wyboru wykonawców opracowań ww. publikacji. Wybrano wykonawcę jednej publikacji, z którym 8 października 2021 r. zawarto umowę. Odbiór i sfinansowanie zamówienia ustalono na I kwartał 2022 r. Wybór wykonawców pozostałych dwóch publikacji był w trakcie procedowania przez Ministerstwo. Przygotowanie graficzne publikacji, ich druk i dystrybucja zależna była od wcześniejszego sfinalizowania zamówień na wykonanie opracowań merytorycznych.

W związku z niewykorzystaniem wszystkich środków przeznaczonych na realizację zadań w ramach projektu POWER, Minister 8 grudnia 2021 r. dokonał blokady środków w kwocie 94,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 1479, 1528-1541, 1663-1696)

Plan wydatków budżetu środków europejskich GUNB na 2021 r. w kwocie 2104 tys. zł, został wykonany w 62,1%, tj. wydatkowano 1307 tys. zł. GUNB w 2020 r. nie ponosił wydatków z budżetu środków europejskich. GUNB w 2021 r. realizował dwa projekty z wykorzystaniem budżetu środków europejskich:

- projekt w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa „*Zintegrowany System Ograniczania Niskiej Emisji – ZONE*”, w ramach działania 2.1 „*Wysoka dostępność i jakość e usług publicznych*” II osi priorytetowej „*E-administracja i otwarty rząd*” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, na który wydatkowano 998 tys. zł, tj. 56,4% planu. Przyznane środki przeznaczono m.in. na opracowanie koncepcji systemu teleinformatycznego ZONE, zakup sprzętu komputerowego i usług infrastruktury teleinformatycznej oraz przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń. Niepełne wykonanie planu wydatków spowodowane było głównie problemami z obsadzeniem stanowisk przewidzianych do realizacji zadań w ramach projektu, mniejszą dostępnością szkoleń bądź rezygnacją z nich. Minister 8 grudnia 2021 r. dokonał blokady niewykorzystanych środków w kwocie 717 tys. zł;

- projekt POWER pn.: „Stworzenie centralnego systemu dotyczącego nadzoru nad rynkiem wyrobów budowlanych wraz z serwisem internetowym służącym do obsługi Punktu kontaktowego do spraw wyrobów budowlanych”, w ramach działania 2.19 „Usprawnienie procesów inwestycyjno-budowlanych i planowania przestrzennego”, II osi priorytetowej „Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji”, na który wydatkowano 309 tys. zł, tj. 92% planu. Z otrzymanych środków sfinansowano utworzenie centralnego systemu nadzoru nad rynkiem wyrobów budowlanych (SNRWB) oraz utworzono serwis do obsługi „Punktu kontaktowego do spraw wyrobów budowlanych”. Minister 8 grudnia 2021 r. dokonał blokady niewykorzystanych środków w kwocie 26 tys. zł.

Również w przypadku GUGiK wykonanie wydatków budżetu środków europejskich było niższe niż planowano. Plan wydatków budżetu środków europejskich w GUGiK w 2021 r., przyjęty w kwocie 609 tys. zł, został zrealizowany w wysokości 219,7 tys. zł, co stanowiło 36,1% planu oraz 53,2% wykonania w 2020 r. GUGiK realizował projekt POWER pn.: „Podnoszenie kompetencji cyfrowych e-administracji działania edukacyjno-szkoleniowe dla użytkowników infrastruktury informacji przestrzennej - etap II”. W ramach otrzymanych środków przeprowadzono 29 szkoleń (2 ramowe, 23 specjalistyczne, 4 dla organów wiodących), w trakcie których przeszkolono 1074 pracowników reprezentujących 302 jednostki administracji publicznej, a także przygotowano materiały szkoleniowe wraz z publikacjami. Zmiana sposobu prowadzenia szkoleń ze stacjonarnych na zdalne, niższe od przewidywanych kwoty w wyniku rozstrzygnięcia postępowania przetargowego, niższe koszty wynagrodzeń oraz z tytułu prac eksperckich, które wykonywali samodzielnie eksperci GUGiK, spowodowały poniesienie wydatków na szkolenia w kwocie niższej o 389,3 tys. zł od planowanej. Minister 8 grudnia 2021 r. dokonał blokady niewykorzystanych środków w kwocie 389,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 57-128, 323-346)

Kontrolą objęto wydatek w ramach budżetu środków europejskich zrealizowany przez dysponenta III stopnia (Ministerstwo), na kwotę 82,9 tys. zł, co stanowiło 41,4% wydatków budżetu środków europejskich poniesionych w 2021 r. przez tego dysponenta. Powyższy wydatek dotyczył wykonania usługi polegającej na opracowaniu publikacji o roboczym tytule „Bilansowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę na potrzeby SUIKZP”, w ramach projektu POWER pn.: „Zainspiruj naszą przestrzeń - programy szkoleniowe i publikacje dla planistów - etap I”. Ww. wydatek zrealizowano prawidłowo i do wysokości określonej w planie finansowym.

(akta kontroli str. 1423-1424, 1713)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2021 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Kontrola wydatków budżetu państwa oraz wydatków budżetu środków europejskich wykazała, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych oraz na cele zaplanowane przez Ministra.

OBSZAR

Sprawozdawczość

3.1 Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, a także sprawozdań jednostkowych przez dysponenta III stopnia (Ministerstwo):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta kontrolowanej części budżetowej na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi zawartymi w ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 347-518)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych.

Analiza sporządzonych sprawozdań budżetowych łącznych sporządzonych przez dysponenta części 18 budżetu państwa oraz sprawozdań jednostkowych dysponenta III stopnia (Ministerstwo) nie wykazała nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości NIK nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁷⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, kwietnia 2022 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Małgorzata Motylow

.....
podpis

⁷⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.